

A TABÁN FELTÁMADÁSA

Róla igazán el lehet mondani, mint a bibliai Lázárról: — *Meghalt s halottaiból feltámadott!*

Meghalt, mert lebontották. Talpig. Az utcák kövezetéig. Még mielőtt tudták volna, hogy mit építenek helyette. És miből?

De ime a magyar sors kiszámíthatatlan sodra új életet hozott a halál helyére s a feltámadás csodáját a kihalt utcák romhalmazai közé.

Igaz, hogy ezért is meg kellett szenvednie valakinek. Egy egész országrésznek. A kiüldözött jugoszláviai magyaroknak. Mert azok egy részét telepítették le a halott Tabánba. Egy agyon-sanyargatott országrész lakóit — egy agyonvert városrészbe. *Segítsenek egymáson, ahogy tudnak!*

Ez a szegénység legnagyobb kiváltsága. Hogy segíthet a még szegényebben. Gyönyörű jog ez, hát még mikor a szegénység is közös forrásból fakad, mint ebben az esetben. Hiszen nyilvánvaló, hogy az ország szétrombolása miatt nem tud felépülni a romokban heverő Tabán s a trianoni nyomorúság miatt szorult a Tabán segítségére a kiüldözött magyarok szomorú karavánja.

Most aztán együtt vannak s csillagtalan téli estéken elsirhatják egymásnak az egész magyar-ság tragédiáját.

A vendégek megérkezéig a Fehérsas-téri polgári nem is volt már iskola, hanem elátkozott várkastély, amit hetenként kétszer „lebontottak“, kétszer „újraépítettek“, a hét hátralékos három napján pedig nem tudtak vele mit kezdeni. Ilyen sors mellett nem csoda, hogy sötétebben bámult a körülötte pislákoló utcai lámpák fényébe, mint Poe Edgar hollója. *Utcai lámpákat mondtam? Ezeket ugy tessék érteni, hogy jobbról, balról hiányzott hozzájuk az utca. Azt már lerombolták. A lámpák azonban megmaradtak, eleven szemrehányásképpen meresztgetve szemüket a köröskörül tátongó níránára, melynek gyomrában legfeljebb néhány ajtókból és ablakokból rakott hekatomba hirdette, hogy mi marad meg az emberből a halála után.*

Egy este azonban hirtelen kivilágosodtak az iskola ablakai.

Az utcai lámpák fénye megreszketett az örömtől.

— Végre!... Végre megkezdte működését az újáépítő bizottság.

Amint azonban jobban megnézték a bizottság tagjait, hamar ráeszméltek, hogy ezek bizony aligha fogják a Tabánt újáépíteni. Batyukkal, zsákokkal, szegényes kacatokkal, ütött-kopott butordarabokkal megrakott, fáradt, szomorú emberek voltak. Az egyik egy töröttlábu asztalt cipelt, a másik valami zsineggel átkötött paplant, a harmadik síró gyereket. A ruhájukon is látszott, hogy egyesenes az ágyból ugrasztották ki őket s mindenki azt kapta magára, ami éppen a kezébe került. No, aki ezektől csak egy fillér borralalót remél, az zsebrevághatja a szeméit.

S az utcanélküli lámpákon, a háználküli ajtókon s a falnélküli ablakokon csendes zugolódás futott keresztül:

— Kik ezek tulajdonképpen? És miért jöttek ide a nyomorúságot szaporítani? Hát nem elég nekünk a magunk baja egymagában is?

Hanem amint reggelre kelve még jobban megnézték a sápadt karaván tagjait, amint mélyebben ásott a szemük szomorú szemükbe — s a lélek kettős forrásvizének mélyén megpillantották felbugyogni annak a messziről hozott bánatnak forró könnyesepeit, akkor egyszerre nagyon elszégyelték magukat. Ejnye! Ejnye! És még mi öreg tabáni csontok bántunk benneteket?! Hiszen a mi árvaságunkhoz semmi se áll olyan közel, mint a ti árvaságotok s ha van közös sors a Naphegy alatt, akkor a miénk az: Hungária szomorú ikreie, akiknek már a születésünk órájában egymáshoz nőtt a hátgerincünk.

És most már sokkal gyöngédebb arccal tekintettek a vendégekre (ajtó, ablak hamar meglágyul, csak az emberi szív tud kökemény maradni, mikor hazátlanná teszi őket), a lámpák meghatottságukban még égve is maradtak (ad még nekik ezért a világitási ügyosztály!) s a reggeli ködben könnyezve hunyorgattak a Fehérsas-téri iskola új lakóira, akiket éppen most állított ket-

— **Étvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gasztrikus láznál, bélrekedésnél, emésztési renyhéségnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József“ keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány számos uttörője megállapította, hogy a Ferenc József víz abszolút megbízható hashajtó, s ezért az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél állandóan alkalmazható.**

Függönyt ajándékokhoz a Tündérnyílak

mindenkinek, aki P 14. 40.-nel egy évre előfizet a nagyszerű kézimunka újságra.

A gyönyörű féligkész túllfüggöny mérete 150×260 cm és hozzájár a kihímzéshez szükséges MEZ gyöngyfonál is. Kevés ráfizetéssel szélesebb függönyt is adhatunk. Aki óhajtja, a függöny helyett kaphat: egy Indanthren-szegélyű lenvászon abroszt, vagy újabb mintájú ágyneműt Arany Egyptre előrajzolva, esetleg hárompontos állványunkat, a „Fakult“-t.

Stílessen előfizetni és nyomban kiadjuk az ajándékot.

Tündérnyílak

Budapest, Szervita tér 3

tűs sorba két nagybajszu rendőr s a sor két végére állva, vitte őket a Krisztina-téri elemibe vagy hova reggelizni (kávé vagy leves, mindegy az, csak jó meleg legyen!).

Erre a hangulatváltozásra aztán a Fehérsas-téri iskola ablakai is egyre megnyugtatóbb kifejezéssel néztek alá a „halál völgyére“.

Az ablakközök szépen megteltek szalonnás csomagokkal, libazsíros üvegekkel és a napilapok dísznózsirtól átlátszó vezércikkeivel (ez az utóbbi az élet leghitelesebb jele a földön). A halott Tabán elkezdte a vendégeit táplálni. És amint a korporsóból kinyújtott kezek egyre nagyobb szeretettel fogták meg Délszlávia menekült magyarjainak kezét, úgy kezdett a szeretet vérárama hova-tovább annál nagyobb körben keringeni: előbb csak a többi városrészt hatotta át, azután az egész országot. Óránként új és új látogatók érkeztek a Tabán ujonnan letelepedett polgáraihoz. Szegények és gazdagok, névtelen napszámosok és fényes nagy nevek tulajdonosai, egy dologban azonban mindnyájan egyformák voltak: hogy egyik se jött üres kézzel.

A menekültek a szeretet napsütésében sétálgattak a különös utcákon, ahol már csak egy-egy lámpaoszlop jelezte a lebontott házsorok helyét s egy-egy négyzetletű sötét árnyék a ledöntött házak alaprajzát. Megható látvány volt. Olyan, mint a kinyilatkoztatás. Élet a halál völgyében. Élet, amit a halál adott az életnek és élet, amit az élet adott a halálnak.

Az utóbbit a menekültek adták — viszonzásképpen — a Tabán kereskedelmének.

Három kis tüzet maradt meg a lebontott városrészből, három haldokló boltocska; mindegyik úgy kereste helyét a világban, mint Orbán elátkozott lelke, hiszen a Tabán utcáit elsöpörő vihar az ő egész vevőkörüket is elsöpörte.

Az egyik egy lóhússzék volt. Szegény emberek boltja. Ez most a sok szegény ember között — a lovak legnagyobb bánatára — újból fel-lendült.

A másik volt a „százéves“ mézskalácsos. A tulajdonos ennyit vallott be üzlete életkoráról, de nyilvánvaló, hogy a kor divatja szerint arcátlanul fiatalította a leányzóit, mert öreg tabániak

tanubizonysága szerint megvolt az háromszáz esztendő is, ha nem több. Hát ez a ravasz ember átköltözött az utca másik oldalára (mert az in-nensőt lebontották) s ott addig fiatalította a boltját, míg csakugyan ki nem fiatalodott. A menekültek látogatói napról-napra megveszik minden mézskalácsát s az tüzet jobban virágzik, mint husz-esztendő korában.

A harmadik: a híres tabáni cukrászda. Szermes párocskák meghitt találkozóhelye. Ez a kis tüzet az ősz elején már úgy el volt keseredve, hogy még a rádiót is kikapcsolta (katasztrófa ez olyan helyen, ahol minden süteménynél fontosabb a hangulatzene).

És most? Szól a rádió, a menekültek gyerekei a látogatók jóvoltából kávéfánkot esznek s a cukrászdanak eszeágában sincs a Márvány-ut-cába költözködni.

Mi más ez, mint a szeretet csodája?!

A szív üldözöttei a szeretetért, amit kaptak, szeretetet adtak viszonzásul s a feleslegből megél a lerombolt Tabán egész kereskedelme.

Elnézem őket, akik ezt a csodát rongyos ruhákban, szakadozott ingekben, minden vagyonukból kiforgatva Pestre hozták.

A rendőr éppen most állítja kettős sorba őket. Mennek ebédelni.

Csupa sokatszenvedett magyar arc. Messzenéző szemmel, hallgató szájjal, hallgató szívvel.

Már indulnak is. Most azonban a Vérmező felől hangos trombitaszóval egy század katona közeledik.

A sor hirtelen megáll. A menekültek brigádja csendesen leveszi kalapját. Ugy állnak ott fedetlen fővel az elvonuló század előtt, mint a feltámadás körmenete Krisztus teste előtt.

— Nézd, fiam! — mondja áhitattal az unokájának egy őszbeborult nagyapa. — Magyar katonák!

Magyar katonák. Az ő ajkán úgy hangzik ez a két szó, mintha azt jelentené:

A magyar feltámadás arkangyalai!

Maróthy Jenő